

VARHAISKASVATUKSEN ASIAKSMAKSUT 01.08.2018 ALKAEN

Varhaiskasvatuksen asiakasmaksulaisissa (1503/2016) säädetään kunnan järjestämässä päiväkotij- ja perhepäivähoidossa perittävistä maksuista. Varhaiskasvatuksen asiakasmaksut on sidottu opetustoimen hintaindeksiin. Indeksitarkistukset tehdään kahden vuoden välein.

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

- 1) *palvelun käyttäjällä* varhaiskasvatuksessa olevaa lasta sekä lapsen ohella hänen kanssaan yhteistaloudessa eläviä vanhempia tai muita huoltajia;
- 2) *perheellä* yhteistaloudessa avioliitossa tai avioliitonomaisissa olosuhteissa eläviä henkilöitä sekä molempien samassa taloudessa eläviä alaikäisiä lapsia;
- 3) *kunnan järjestämällä varhaiskasvatuksella* varhaiskasvatustilain (36/1973) 10 §:ssä säädettyillä tavoilla järjestettyä varhaiskasvatusta;
- 4) *toimintavuodella* kunkin vuoden elokuun alusta alkavaa ja seuraavan vuoden heinäkuun loppuun asti kestävää ajanjaksoa;
- 5) *kokoaikaisella varhaiskasvatuksella* vähintään 35 tuntia viikossa annettavaa varhaiskasvatusta;
- 6) *osa-aikaisella varhaiskasvatuksella* alle 35 tuntia viikossa annettavaa varhaiskasvatusta.

Perheen palvelun tarve

Perhe sopii lapsensa varhaiskasvatuksen tarpeen etukäteen **kirjallisesti**, ensisijaisesti varhaiskasvatus hakemuksella tai ”Ilmoitus lapsen henkilötietojen / hoitosuhteen muutoksista” -kaavakkeella. Ilmoitus tulee tehdä ennen seuraavan kalenterikuukauden vaihtumista. **Hoidontarve sovitaan vähintään kuukaudeksi kerrallaan.** Varhaiskasvatuksen palvelutarpeen muuttuessa perheen kohdalla, tehdään siitä aina uusi sopimus, joka tulee voimaan seuraavan kuukauden alusta lukien. Sopimusta tehtäessä perheen tulee huomioida sovittujen hoitoaikojen riittävyys kaikkina sopimuskuukausina.

Yhteishuoltajuus

Jos lapsen huoltajat asuvat eri osoitteissa, mutta lapselle järjestetään varhaiskasvatusta vain yhdessä kunnassa, määrätään maksu sen perheen tulojen perusteella, jonka luona lapsella on väestötietojärjestelmästä ja väestörekisterikeskuksen varmennepalveluista annetun lain (661/2009) mukainen asuinpaikka.

Jos lapselle järjestetään varhaiskasvatusta kahden kunnan alueella, on maksu määrättävä erikseen molemmissa kunnissa, Tällöin maksu määrätään osa-aikaisena varhaiskasvatuksen kuukausimaksuna.

Varhaiskasvatuksen maksun määräämisen perusteena olevat tulot

Päätettäessä varhaiskasvatuksesta määrättävästä maksusta otetaan perheen tuloina huomioon lapsen, hänen vanhempansa tai muun huoltajansa sekä heidän kanssaan yhteistaloudessa avioliitossa tai avioliitonomaisissa olosuhteissa elävän henkilön veronalaiset ansio- ja pääomatulot sekä verosta vapaat tulot. Jos kuukausittaiset tulot vaihtelevat, otetaan kuukausitulona huomioon viimeksi kuluneen vuoden keskimääräinen kuukausitulo. Veronalaisena tulona voidaan ottaa huomioon myös viimeksi toimitetussa verotuksessa vahvistetut vastaavat veronalaiset tulot korotettuina niillä prosenttimäärillä, jotka Verohallinto vuosittain antamissaan päätöksissä ennakkoperinnän laskemisperusteista määrää.

Metsätulona otetaan huomioon varojen arvostamisesta verotuksessa annetun lain (1142/2005) 7 §:n 3 momentin mukaan vahvistettu metsän keskimääräinen vuotuinen tuotto hehtaarilta kerrottuna metsämaan pinta-alalla. Tästä määrästä vähennetään 10 prosenttia ja metsätalouden korot. Metsätuloa on lisäksi alennettava palvelun käyttäjän vaatimuksesta, jos tilakohtaisen vuotuisen hakkuumahdollisuuden nettoraha-arvo on metsänhoitoyhdistyksen tai Suomen metsäkeskuksen antaman lausunnon perusteella vähintään 10 prosenttia pienempi kuin metsätulo. Alennus on metsätulon ja hakkuumahdollisuuden nettoraha-arvon erotuksen suuruinen.

Tulona ei oteta huomioon lapsilisää, vammaisetuksista annetun lain (570/2007) mukaista etuutta, kansaneläkelain (568/2007) mukaista lapsikorotusta, asumistukea, tapaturmavakuutuksen perusteella suoritettavia sairaanhoito- ja tutkimuskuluja, sotilasavustusta, rintamalisää, opintorahaa, aikuiskoulutustukea, opintotuen asumislisää, toimeentulotukena maksettavaa toimintarahaa ja matkakorvausta, Kansaneläkelaitoksen kuntoutusetuuksista ja kuntoutusrahaetuksista annetun lain (566/2005) mukaista ylläpitokorvausta, julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain (916/2012) mukaista kulukorvausta, opintojen johdosta suoritettavia apurahoja ja muita vastaavia avustuksia, perhehoidon kustannusten korvauksia eikä lasten kotihoidon tukea. Tulojen vähennyksenä otetaan huomioon suoritettavat elatusavut ja tosiasiallisista perhesuhteista johtuvat muut vastaavat kustannukset sekä kiinteistön luovutuksen yhteydessä määrääjäksi tai elinkaudeksi pidätetty rahana suoritettava etuus (*syytinki*).

Varhaiskasvatusmaksu määrätään sen maksamisajankohdan tilannetta vastaavaksi joko todettavissa olevien tai arvioitujen tulojen perusteella. Kuukausituloihin lisätään lomarahahan osuus 3,5-5,0 prosenttia, mikäli tositteista ei lomarahahan osuus ilmene. Lasten tuloja voivat olla esim. perhe-eläke, korkotulo, elatusapu tai elatustuki. **Lapsen hoitosuhteen alettua perheen tulee toimittaa tulotietonsa asiakasmaksun vahvistamista varten hoidon alettua viimeistään seuraavan kuukauden 4. päivään mennessä.**

Kuukausimaksu ja sen periminen

Varhaiskasvatuslaissa tarkoitettua päiväkotij- ja perhepäivähoitona järjestettävästä varhaiskasvatuksesta voidaan määrätä kuukausimaksu. Maksu voidaan periä enintään yhdeltätoista kalenterikuukaudelta toimintavuoden (1.8.-31.7.) aikana. Jos lapsi on varhaiskasvatuksessa toimintavuoden kaikkina kuukausina ja hän on poissa varhaiskasvatuksesta toimintavuoden aikana muusta syystä kuin sairauden vuoksi enintään kolme neljäsosaa kuukausimaksun perusteena olevien kuukausittaisen varhaiskasvatuspäivien määrästä, voidaan maksu kuitenkin periä 12 kuukaudelta. Poissaolopäiviä laskettaessa otetaan huomioon etukäteen ilmoitetut

poissaolot. **Maksuton kuukausi on vuosittain heinäkuu**, sillä edellytyksellä, että lapsen hoito on alkanut ennen edellisen vuoden syyskuun ensimmäistä päivää, ja että ennalta ilmoitettuja lomapäiviä on lapselle toimintavuoden aikana kertynyt tarpeeksi. Oikeus maksuttomaan kuukauteen säilyy muutettaessa kunnasta toiseen.

Varhaiskasvatuksen enimmäismaksu ja pienin perittävä maksu

Maksu voi kokoaikaisessa varhaiskasvatuksessa olla ensimmäisen lapsen osalta **enintään 289 euroa** kuukaudessa. Lasta koskevaa **27:ää euroa** pienempää maksua ei peritä.

Sisarusten maksujen määräytyminen

Jos samasta perheestä on useampi kuin yksi lapsi kunnan järjestämässä varhaiskasvatuksessa, voidaan nuorimmasta kokoaikaisessa varhaiskasvatuksessa olevasta lapsesta määrätä alla olevan tuloajan mukaan määrättyä asiakasmaksu. Ikäjärjestyksessä seuraavasta kokoaikaisessa varhaiskasvatuksessa olevasta lapsesta voidaan määrätä maksu, joka on enintään **50 prosenttia** nuorimman lapsen maksusta. Kustakin seuraavasta lapsesta määrättävä maksu on enintään **20 prosenttia** nuorimman lapsen maksusta. Määrättäessä perheen muiden kuin nuorimman lapsen maksua käytetään määräytymisen perustana nuorimman lapsen laskennallista kokoaikaisen varhaiskasvatuksen maksua.

Maksun periminen poissaolon ajalta

Laissa säädetty kuukausittainen maksu peritään myös lapsen tilapäisen poissaolon ajalta.

Mikäli lapsi on sairautensa vuoksi poissa varhaiskasvatuksesta yli kymmenen päivää kalenterikuukauden aikana, kyseiseltä kuukaudelta peritään puolet tässä laissa säädetystä kuukausimaksusta. Sairaudesta johtuvan poissaolon kestäessä koko kalenterikuukauden maksua ei peritä lainkaan. Maksua ei myöskään saa periä niiltä päiviltä, joina lapsi on poissa varhaiskasvatuksesta sairausvakuutuslain (1224/2004) 9 luvun 7 §:ssä tarkoitettujen isyysrahajaksojen ajan. Jos lapsi on muusta syystä poissa varhaiskasvatuksesta koko kalenterikuukauden, maksuna peritään puolet kuukausimaksusta. Jos lapsen varhaiskasvatus alkaa tai loppuu kesken kalenterikuukauden, maksu määrätään toteutuneen varhaiskasvatusajan mukaan kuukausimaksua pienempänä.

Maksun määrä pyöristetään lähimpään euromäärään.

Perheen koko, tuloajat, maksuprosentit ja vähimmäisbruttotuloajaja korkeimmalle maksulle:

Perheen koko	Tuloaja €/kk (brutto)	Maksu-%tuloajan ylittävästä tulosta	Tuloajakorkeimmalle maksulle €/kk (brutto)
2	2 102 €	10,70	4 808 €
3	2 713 €	10,70	5 419 €
4	3 080 €	10,70	5 786 €
5	3 447 €	10,70	6 153 €
6	3 813 €	10,70	6 519 €

Jos perheen koko on suurempi kuin kuusi, korotetaan maksun määräämisen perusteena olevaa tuloajaa 142 eurolla kustakin seuraavasta perheen alaikäisestä lapsesta.

Kokoaikaisen varhaiskasvatuksen kuukausimaksu

Kokoaikaisen varhaiskasvatuksen kuukausimaksu saa olla enintään perheen koon mukaan määräytyvän maksuprosentin osoittama euromäärä vähimmäistuloajan ylittävästä kuukausitulosta. Kunta voi kuitenkin määrätä enimmäismaksun, jos hakija ei ilmoita perheen tuloja.

Osapäivähoidon maksu

Jos lapsi on varhaiskasvatuksessa keskimäärin enintään 20 tuntia viikoittain, saa kuukausimaksu olla enintään **60 prosenttia** tuloajataulukon mukaan määräytyvän kokoaikaisen varhaiskasvatuksen maksusta. Jos lapsi on varhaiskasvatuksessa keskimäärin vähintään 35 tuntia viikoittain, voidaan kuukausimaksuna periä kokoaikaisen varhaiskasvatuksen maksu. Jos lapsi on varhaiskasvatuksessa keskimäärin enemmän kuin 20 tuntia viikoittain mutta alle 35 tuntia, tulee kunnan periä maksu, joka on suhteutettu varhaiskasvatusaikaan. Varhaiskasvatuksen maksua alentavana tekijänä on otettava huomioon myös perusopetuslain mukainen maksuton esiopetus. Laskettaessa lapsen keskimääräistä viikoittaista aikaa varhaiskasvatuksessa otetaan huomioon varhaiskasvatukseen varattu aika kalenterikuukauden ajalta.

Säännönmukaista lyhyemmän hoitoajan maksu

Jos lapsi on jatkuvasti ja säännönmukaisesti poissa hoidosta osan kalenterikuukautta, peritään tulojen mukaista alempaa asiakasmaksua. Ratkaisevaa on ennalta varatut hoitoajat, ei toteutuneet hoitoajat. Jos lapsi on kuukauden aikana pois ennalta sovitun hoitopäivän esimerkiksi sairauden vuoksi, luetaan myös tällainen ennalta varattu päivä hoitoajaksi.

Varhaiskasvatustilain mukainen, lapsen varhaiskasvatusoikeus 20 tuntia viikossa, on maksullista ja vaikuttaa Kelan kautta maksettaviin lasten hoidon tukiin. Maksuna peritään **60 prosenttia** kokopäivähoidon maksusta.

Varhaiskasvatuksen asiakasmaksun vaihtoehdot Haapajärvellä perheen palvelutarpeen ja maksuasetuksen korkeimman maksun mukaan laskettuna:

SOVITTU HOITOAIKA TUNTIA / KK	HOITOAIKA KESKIMÄÄRIN VIIKOSSA	ASIAKASMAKSU PROSENTTEINA	ENINTÄÄN €/KK
0 – 85 h	0 – 20 h	60 %	173,00
yli 85 – 107 h	yli 20 – 25 h	70 %	202,00
yli 107 – 130 h	yli 25 – 30 h	80 %	231,00
yli 130 – 150 h	yli 30 – 35 h	90%	260,00
yli 150 h →	yli 35 h	100 %	289,00

Peruuttamatta jätetystä varhaiskasvatuksesta perittävä maksu

Jos lapsen vanhemmat tai muut huoltajat eivät ota vastaan lapselle haettua ja myönnettyä paikkaa varhaiskasvatuksessa eikä paikkaa ole peruutettu ennen kunnan päätöksen mukaisen varhaiskasvatuksen alkamista, lapsen vanhemmilta tai muilta huoltajilta voidaan periä puolet tämän lain mukaan määräytyvästä kuukausimaksusta. Jos lapsen huoltajat varaavat lapselle varhaiskasvatuspaikan lomansa ajaksi eivätkä peruuta sitä, voidaan peruuttamatta jätetystä varhaiskasvatuspaikasta periä puolet tämän lain mukaan määräytyvästä kuukausimaksusta. Vaikka perheen tulot olisivat niin pienet, ettei lapselle ole määrätty kuukausimaksua, voidaan tässä momentissa tarkoitettulla tavalla käyttämättä jätetystä varhaiskasvatuksesta kuitenkin periä puolet lain mukaisesta pienimmästä perittävästä maksusta.

Maksun määrääminen toistaiseksi ja maksun tarkistaminen

Varhaiskasvatusmaksu määrätään toistaiseksi ja perheen tulot tarkistetaan vuosittain. Maksu on kuitenkin tarkistettava silloin, kun perheen maksukyky on olennaisesti muuttunut, on ilmeistä, että maksua määrättäessä huomioon otettavat perheen olosuhteet ovat muuttuneet, lapsen varhaiskasvatusaika muuttuu tai maksu osoittautuu virheelliseksi. Jos maksun määräämistä koskeva päätös on ilmeisesti perustunut lapsen vanhempien tai muiden huoltajien antamiin virheellisiin tietoihin, maksu voidaan oikaista takautuvasti enintään vuoden ajalta.

Maksun perimättä jättäminen ja alentaminen

Varhaiskasvatuksesta määrätty maksu on jätettävä perimättä tai sitä on alennettava siltä osin kuin maksun periminen vaarantaa palvelun käyttäjän tai perheen toimeentulon edellytyksiä tai lapsen vanhemman tai huoltajan lakisääteisen elatusvelvollisuuden toteuttamista. Maksun alentaminen tai perimättä jättäminen tulee aina tehdä ennen toimeentulotuesta annetun lain (1412/1997) mukaisen toimeentulotuen myöntämistä.

Maksun maksaminen

Maksu maksetaan kerran kuukaudessa kotiin lähetettävällä laskulla. Sovitut hoitoajat laskutetaan jälkikäteen ja lasku erääntyy viimeistään seuraavan kuukauden viimeisenä pankkipäivänä. Jos maksua ei suoriteta eräpäivään mennessä, lähetetään asiakkaalle yksi maksukehotus. Viivästyskorko maksamattomasta laskusta on viivästyskorkolain mukainen. Erääntyneet asiakasmaksut ovat ulosottokelpoisia.

Tiedustelut

Lisätietoja antaa

Varhaiskasvatuksen johtaja	044 445 6172
Varhaiskasvatuksen ohjaaja	044 445 6173
Varhaiskasvatuksen palvelusihteeri	044 445 6114